

Eta gehiagori

**RUBEN SÁNCHEZ
BAKAIKOA**
IRAKASLEA

Aurrekoan irakurri nuen Rikardo Arregiren zutabe batean Iban Zalduaren arabera euskal zutabegile batek noizean behin euskarari buruz idatzi behar duela, baldin eta entzute pixka bat nahi badu. Bestalde, zutabeetan nork bere egunerokotasuna agertzea ere estimatua dago, literatur lan potoloagoetan autofikzioaren gainean dauden eztabaiden aldean. Biak betetzera noa gaur.

Azken urtetan, bertso-irakasle eta *Auzoko* proiektuaren dinamizatzaile ibili naiz.

Gasteizko Alde Zaharreko bertso eskola nahiko bitxia da. Ramon Bajo eskolako Guraso Elkarteak bultzatzen badu ere, GOIAN elkartearekin eta Landazuri ikastola publikoarekin batera zabaltzen da, eta beste eskola askotako umeak ere izan ditut: itunpeko eskoletakoak, publikoetakoak, eskola libre batekoak, eta hizkuntz-eredu ezberdinetakoak.

Iaz, A ereduko neskato bat izan nuen. Gainera, haren ama, Nigeriakoa, ostiraldetan etortzen zitzaidan euskara ikastera Auzokora. Beraz, ama euskara ikasten eta 10 urteko alaba A ereduko eskola batean egonagatik bertsolaritzan apuntatuta!

Aurten, duela urte bat Marokotik Gasteiza etorritako bi anaia -12 urte eta 10 urtekoak- eta euren 9 urteko lehengusina dauzkat, hirurak A eredukoak. Latinoame-

rikako beste 10 urteko mutil heldu-berri bat dut euskara gutxi dakiena, zorionez hau D eredu publiko batean dabil.

Auzoko proiektuan euskara ikasi eta beselako hizkuntza eta kultura batzuk ezagutzen saiatzen gara. Nigeriakoa emakume hori bezala, izan ditut beste emakume batzuk ere, eurak Auzokora etorri eta euren umeak A ereduko eskola batean edo bestean dauzkatena. Ze arraroak diren etorkin hauek, ezta? (Izan ere, auskalo bihar hemen biziko diren, beraz, matrikulatu A ereduan umeak, izan ere, eskola horretan haien herrialdeko guraso gehiago daude, izan ere...).

Beti izan dut sentipena Auzoko oso polita izan arren -eta niretzako dilistak (eta ardoak) ordaintzeko soldatatzeko bat ekarrita ere- oasitxo bat dela basamortuaren erdian. Gasteizen eta EH osoan -eta hemen berdin dio nongoa zaren zu, irakurle hori- beste lurralde batzuetatik etorritako milaka lagun ari dira bi erdarak ikasten, debalde. Ez dute matrikularik ordaindu behar eta, ondorioz, ez dute eskolen %80ra joan behar dirua itzul diezaieten. Izango dute azterketa bat, bai, nazionalitatea lortzekoa.

Badakit astuna naizela ume guztientzat euskara murgiltze eredu publiko eta unibertsal bat eta helduen euskalduntze eta alfabetatze osoa debaldekoa eskatzen. 2020aren hondarrean. ●

Klase feminismoa hamar lerrotan

**ITZIAR BARDAJI
GOIKOETXEA**
IRAKASLEA

Azaroak 25. Manifestazio batekin topo egin eta leloen hitz askeak entzuten ditut "...emakume langileon borroka...". Gizonezkoen ahotsa entzuten da gehien. Kasualitatea? Ez dakit, baina eszenak kolpatu nau. Konturatu naiz, hiru-lau urteko prozesu bat burutu eta egonkortu dela.

Feminismoak urtetako gorakada dakar: presentzia, edukia eta onarpena. Zuzeneko borrokaren kultura baten baitan, konfrontaziorik gabeko ezker abertzalearen estrategia elektoralistan gazteriak ez du tokirik topatzen. Testuinguru honetan, eguneratze handirik gabeko olatu komunista batek gazteria ilusioz mobilizatzen du.

(Gizonezko) marxisten irakurketa erabat interesatuan, generoaren erronka klase antagonismoaren gatazkari azpiratua dago egituraz eta, bide batez, emakumeen askatasunerako borroka subjektua langile klasea da, osoa. Mutilek manifestan oihu egiten dute beraiek gauzatzen duten indarkeriaren aurka, burgesiaren errua baita. Klase feminismo izenpean identifikatzen ez diren feminismoek etsaiarekin aliantza egiten omen dute eta beraz ezin da beraiekin elkarlanik egin.

Horrela, belaunaldi berriarekiko haustura latza sortu da, feminismitik hain gozoki ospatu ditugun aurrerapausoen transmisioa interferentziaz betetzen duena. ●